

Maandag 1 januari

Zonsopgang 8.47

Maansopgang 22.25

LK 4 – NM 11

Zonsondergang 16.30

Maansondergang 11.43

EK 18 – VM 25

Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen.

Psalm 91:1

Dat ons leven omringd is door allerlei gevaren weten we. Het voorbije jaar was er vol van. Ook deze Psalm is er vol van. We horen van de strik, van de pijl, van het verderf. Hoe zullen we ons dan veilig weten, werkelijk veilig zijn? De dichter zet ermee in. Wie schuilt bij de Allerhoogste is werkelijk veilig. Bij Hem Die boven alles gaat en staat. Hij bezingt Hem bovendien als de Almachtige. De God bij Wie uitkomsten zijn.

Let erop dat die zegen het deel is van ieder die in Zijn schuilplaats is gezeten. Niet dus als we zo nu en dan, in geval van nood, de Heere nodig hebben. Nee, als we door het geloof bij Hem verblijven. Als we de hartelijke omgang met Hem oefenen. Met banden van geloof en liefde aan Hem verbonden zijn. En dat op kosten van Christus. Op Hem kwamen de pijl, de schrik, het verderf in alle hevigheid af. Zonder dat er voor Hem te schuilen viel. Om een schuilplaats te verschaffen aan zondaren. We wensen elkaar van harte een jaar toe in deze vrede.

Lezen: Psalm 91

Zingen: Psalm 91:1

*Christus is gekomen om
alle vijandschap te doden,
niet om vijandschap aan te
moedigen.*

Matthew Henry

Dinsdag 2 januari

Zonsopgang 8.47

Maansopgang 23.35

LK 4 – NM 11

Zonsondergang 16.31

Maansondergang 11.52

EK 18 – VM 25

Ik zal tot de HEERE zeggen: Mijn Toevlucht en mijn Burg! Mijn God, op Welken in vertrouw!

Psalm 91:2

De veiligheid van Gods schuilplaats geniet je door het geloof. Dat maakt dit woord wel duidelijk. Hier klinkt de taal van een levend geloof, van een hartelijk vertrouwen. Hoe innig en intens klinkt het drievoudige ‘mijn ...’! De dichter herhaalt zijn eerdere getuigenis én tast tegelijk nog dieper. Bezong hij hiervoor de schuilplaats ván de Allerhoogste, nu belijdt hij de HEERE Zélf als zijn Toevlucht en Burg.

Misschien leest u dit aan tafel of voor het slapen gaan. En u of jij bedenkt: ‘Had ik die vastheid, die vrede ...’ Dat is zo vreemd niet. We zijn immers mensen die vluchten ván God. Buiten het paradijs zwerven we rond, onbeschut en ongetroost. Zonder te kunnen ontvluchten aan het verderf. Verwondert het u dan niet, dat de Heere Zichzelf hier een Toevlucht noemt? Om de toevlucht te nemen tot Hem als we geen uitweg zien. Als onze nood is: ‘‘k Wou vluchten, maar kon nergens heen.’ Eens voor het eerst, maar ook telkens weer. Veiliger kun je niet zijn. Ook bij alles wat zich dit jaar aandient. Bedenk: Hij is de Allerhoogste!

Lezen: Psalm 46

Zingen: Psalm 46:1

*Als wij Christus willen
volgen, moeten wij er niet
op rekenen iets anders
te zullen winnen dan de
hemel. We kunnen Hem niet
volgen voor aards gewin.*

Matthew Henry

Woensdag 3 januari

Zonsopgang 8.47

Maansopgang

LK 4 – NM 11

Zonsondergang 16.32

Maansondergang 12.01

EK 18 – VM 25

Hij zal u dekken met Zijn vlerken, en onder Zijn vleugelen zult gij betrouwen ...

Psalm 91:4

De dichter bezingt de verlossende hand van de Heere. Hij redt van de strik van de vogelvangster. Hij redt van de pest. Beide beelden van dodelijke dreiging. Waarin die dan ook bestaat; hoe die dan ook op ons afkomt. Hij verlost ervan óf erdoorheen.

Het brengt de dichter een teer beeld te binnen: Dat van de moedervogel die haar jongen beschermt onder haar vleugels. In de zorg voor hen maakt ze zichzelf tot een levend schild. Ze schermt de jongen af van het gevaar, tegelijk houdt ze hen zo dicht mogelijk bij zich. Al garandeert dat hun veiligheid niet.

Zo anders dan bij de Heere. Dat bleek ons al. Hij is een Toevlucht, maar ook een Burg; een goddelijke Vesting. Wie er schuilt is veilig voor tijd en eeuwigheid. Echter het beeld van de moedervogel tekent wel de liefderijke zorg uit, waarmee de Heere Zich ontfermt. Hij is werkelijk een Schild! En terwijl Hij beschermt in gevaar, houdt Hij Zijn kind zo dicht mogelijk bij Zich. In de schaduw van Zijn vleugels. Hebt u zo ook weleens kunnen danken voor het zoet in het bitter? David zingt er vrolijk.

Lezen: Psalm 63

Zingen: Psalm 63:4

*Overmatige zorg of onrust
over veel dingen in deze
wereld is een algemene fout
onder de volgelingen van
Christus.*

Matthew Henry

Donderdag 4 januari

Zonsopgang 8.46

Maansopgang 0.46

LK 4 – NM 11

Zonsondergang 16.34

Maansondergang 12.10

EK 18 – VM 25

Want Hij zal Zijn engelen van u bevelen, dat zij u bewaren in al uw wegen.

Psalm 91:11

Een bijzondere gedachte: Dat de Heere Zijn engelen uitzendt om de Zijnen te beveiligen. We kennen de Bijbelse voorbeelden. Engelen leiden Lot en zijn gezin uit Sodom. Een engel beveiligt Daniël in de leeuwenkuil. Echter niet alleen toen zond de Heere Zijn engelen uit; ook nu. Hoe? Dat ontgaat ons mensen. En laten we ook niet proberen dat te ontrafelen. Laten we ons wel verwonderen! ‘Hij zal Zijn engelen van u bevelen ...’

Altijd zijn ze tot hun dienst gereed en bereid. Krachtige helden, noemt Psalm 103 hen. Wat een troost dat de hemel zó de wacht houdt over haar kinderen. En al bevatten u en ik niet hoe, wel merken we toch wonderlijke uitkomsten en uitredingen op. Tot aanbidding. Van Hem Die waakt over Zijn kind als over Zijn oogappel. Een troost ook dat Hij Zijn engelen zendt om hen te bewaren in ál hun wegen. Niet maar hier of daar. Nee, waarheen hun weg ook voert; waar doorheen ook. Diepe wegen kunnen het zijn. Steile wegen. Waarheen voert onze weg dit jaar? In Zijn sporen zijn we nooit buiten hun bereik.

Lezen: Hebreëën 1

Zingen: Psalm 91:5

*Hoewel wij enerzijds
voorzichtig moeten zijn
welk gezelschap wij zoeken,
mogen we anderzijds ook
niet star zijn. Christus ging
ook dineren bij een farizeeër
die Hem beleefd had
uitgenodigd.*

Matthew Henry

Vrijdag 5 januari

Zonsopgang 8.46

Maansopgang 1.59

LK 4 – NM 11

Zonsondergang 16.35

Maansondergang 12.20

EK 18 – VM 25

Op de felle leeuw en de adder zult gij treden ...

Psalm 91:13

Gisteren hoorden we van de bijzondere hemelwacht van de engelen. Hopelijk hoorde u er ook van óp! Hoever de bewaring van Godswege zich uitstrekt, wordt in dit volgende vers benadrukt. De Heere hoedt de vrome in al de wegen die Hij met hem of haar gaat. Zelfs als zich op die weg een bijzonder gevaar voordoet. Oudtijds was de adder zo'n bijzonder gevaar. Dodelijk zijn beet. Als Paulus door zo'n dier gebeten wordt, is voor alle omstanders duidelijk dat het zijn dood wordt. Echter, hij lijdt 'niets kwaads'.

Veelzeggend dat de Bijbel het zo verwoordt. Deze aanval, deze gifbeet leek niets dán kwaad. Echter het bleek niets kwaads te doen. Zo vergaat het eenieder die gelooft nog. Dingen die enkel ten kwade lijken te zijn in je leven, blijken dat niet te zijn. Integendeel, ze zijn zelfs nog ten goede. Het is de hand van Hem, Die van alle goed verzorgen, en alle kwaad van mij weren, of ten beste keren wil! Hóé zien u en ik zo vaak niet in. Maar dat vraagt de Heere ook niet. Wel dat we opzien, om Hem te laten besturen en waken.

Lezen: Handelingen 28:1-10

Zingen: Psalm 34:9

*Wij leven nog in de tijd
van berouw en bekering.*

*Laten wij de arm des
Heeren aangrijpen, die Hij
ons genadig aanbiedt, om
vrede met Hem te maken.*

Matthew Henry

Zaterdag **6** januari

Zonsopgang 8.46

Maansopgang 3.15

LK 4 – NM 11

Zonsondergang 16.36

Maansondergang 12.32

EK 18 – VM 25

*Dewijl hij Mij zeer bemint, spreekt God, zo zal Ik hem
uithelpen; Ik zal hem op een hoogte stellen, want Hij
kent Mijn Naam.*

Psalm 91:14

‘Ik zal ...’ Het klinkt als een machtig refrein door de laatste verzen van Psalm 91 heen. En is daar niet alles mee gezegd? Gelet op de vele gevaren die dit lied aanwijst? Gelet op de kwetsbaarheid van u en mij? Terwijl wij hoe langer hoe meer afleren om ‘ik zal ...’ te zeggen. Want, wie zijn wij?

Het is de vrede van een mens die de Heere liefheeft; als vrucht van Zijn liefde. Aan het einde van de eerste week van een nieuw jaar goed om bij stil te staan. Kent u Hem niet? Heb jij Hem niet lief? Dan kun je maar met vreze en beven verder reizen. Laat staan afreizen. Als dit over u of jou gaat: Keer er nog deze dag mee in tot Hem!

Als Hij de liefde van ons hart heeft, dan mag er stille vrede leven. Waar ik dagelijks struikel, val en faal. Waar het mij zo vaak bij de handen afbreekt. Als ik zwak blijf en broos. Daar is het: ‘Ik zal ...!’ Hij stelt op de hoogte, die mij te hoog zou zijn.

Lezen: Psalm 91

Zingen: Psalm 91:7

*Wij vinden een halfuur
al een lange tijd, maar
Christus bleef de hele nacht
over in meditatie en stil
gebed!*

Matthew Henry

Zondag 7 januari

Zonsopgang 8.45

Maansopgang 4.36

LK 4 – NM 11

Zonsondergang 16.37

Maansondergang 12.49

EK 18 – VM 25

Ik ben zwart.

Hooglied 1:5a

De bruid van de Heere Jezus zegt dat ze zwart is. In de staat der rechtheid was ze rein en heilig. Ze is zwart geworden door de val in Adam. Daar zijn we van God afgevallen. We zijn in de zwarte, vuile modder van de zonde gevallen. Daar is ons hart zwart geworden van de zonde. Niet zomaar een beetje zwart! De bruid zegt: ‘Ik ben zwart gelijk de tenten van Kedar.’

Kedar was de tweede zoon van Ismaël. De Kedarenen waren nomadenvolken. Zij hadden geen huis om in te wonen, maar ze zwierven in het rond. Ze woonden in tenten die gemaakt waren van donker geitenhaar. Die zwarte tenten werden er door het blakeren van de zon niet mooier op. Bovendien moesten de nomaden vuur maken om hun eten te bereiden. Het roet dat vanuit het vuur kwam maakte de tenten zo mogelijk nóg zwarter. We zouden dus kunnen zeggen dat de tenten van Kedar zwarter dan zwart waren.

Welnu, dát beeld gebruikt de bruid. Ze is niet zomaar een beetje zwart, maar ze is gitzwart, diepzwart, net als de tenten van Kedar. De bruid heeft geen enkele schoonheid waarmee ze de liefde van de Bruidegom kan opwekken!

Lezen: Hooglied 1:1-8

Zingen: Psalm 38:6

De oranjesper van Jan Ros

P. de Zeeuw J. Gzn.

1. Jan vindt de Fransen lelijke dieven

‘Moeder, krijg ik wat suiker op mijn boterham?’ vraagt Jan Ros, terwijl hij zijn boterham naar moeder uitsteekt.

‘Nee Jan, we hebben geen suiker, dat weet jij best. Onze suiker hebben de Fransen gestolen’, laat zij er bitter op volgen. ‘Nu kost ze acht gulden per pond!’

‘Stroop dan?’ vraagt Jan.

‘Nee, ook geen stroop!’

‘Hebben de Fransen die ook gestolen?’ vraagt Jan.

‘Tuurlijk joh, die Fransen stelen alles!’

‘Dan vind ik ze lelijke dieven! Vindt u ook niet, vader?’

Maandag 8 januari

Zonsopgang 8.45

Maansopgang 6.00

LK 4 – NM 11

Zonsondergang 16.39

Maansondergang 13.14

EK 18 – VM 25

Ik ben zwart.

Hooglied 1:5a

Genade maakt geen grote mensen. Genade maakt kleine, eerlijke mensen. En hoe meer genade Gods kinderen krijgen, hoe eerlijker ze worden en hoe kleiner ze worden.

Wat bedoelt de bruid als ze zegt: ‘Ik ben zwart’? Ze zegt niet dat ze een gitzwarte huidskleur heeft. Nee, het is symboliek. Ze zegt: ‘Ik ben zwart.’ Zwart is de kleur van rouw en verdriet. Door de zonde zijn de rouw, het verdriet en de moeite in deze wereld gekomen. In het zwart gaan is in de Bijbel ook een gebruik van rouw. We lezen dat in Jeremia 8 vers 21. Daar zegt de dichter dat hij in het zwart gaat als iemand die om zijn moeder treurt. Zwart is dus het beeld van rouw. Waren er geen zonden, er waren geen wonden.

Misschien vraagt u zich af: Waarom vertelt de bruid dat nu tegen de dochters van Jeruzalem? Ze kan die mensen toch beter jaloers maken? Je gaat toch niet tegen een ander zeggen dat je zwart bent! Toch doet de bruid uit het Hooglied dat wel. Ze verbergt deze donkere kant van haar leven niet. Ze is er heel eerlijk over. Hoe dat komt? Ze is eerlijk gemaakt door de Heere.

Lezen: Jeremia 8:18-22

Zingen: Psalm 38:8

‘Misschien wel, Jan, maar eet jij nu eerst je boterham maar eens op!’ zegt Maarten Ros.

‘n Boterham met niks erop!’ dreint Jan.

‘Ik heb je er toch een schrapje boter op gegeven?’ zegt moeder een beetje boos. ‘Wees maar dankbaar, ventje. Heel veel kinderen eten al droog brood.’

‘Hebben de Fransen dan de boter ook al gestolen?’ wil Jan weten.

‘Ook al!’ knikt moeder.

Met lange tanden begint Jan eindelijk aan zijn boterham ‘met niks er op.’

Het bevalt hem niets, en onder het eten is hij aldoor bezig met de Fransen, die blijkbaar lelijke dieven zijn.

Jan is acht jaar, en zo lang hij leeft heeft hij steeds over de Fransen horen praten. Hij had er nooit veel van begrepen, maar dat het geen leuke lui waren, dat wist hij toch wel. Ze wonen in de Keizerstraat in Scheveningen. Maarten Ros en zijn vrouw Leuntje

Dinsdag 9 januari

Zonsopgang 8.44

Zonsondergang 16.40

Maansopgang 7.23

Maansondergang 13.52

LK 4 – NM 11

EK 18 – VM 25

Ik ben zwart.

Hooglied 1:5a

Zwart is ook de kleur van de wet. Paulus maakt in 2 Korinthe 3 vers 3 een onderscheid tussen brieven die geschreven zijn met inkt, en een brief die niet met inkt is geschreven. Het woordje voor ‘inkt’ dat daar gebruikt wordt komt van een zelfstandig naamwoord dat ‘zwart’ betekent. Je kunt het dus vertalen met ‘inkt’ en je kunt het vertalen met ‘zwart’, een zwarte vloeistof. Paulus zegt dus: U bent niet een brief die met zwarte inkt geschreven is. Die zwarte inkt is de inkt van de wet. De inkt van de wet stelt ons schuldig en vervloekt ieder mens van nature. Paulus mag de Korinthiërs zien als mensen die niet geschreven zijn met inkt, maar die geschreven zijn door de Geest des levenden Gods. Van nature is de mens zwart door de wet, die ons vloekt, die ons veroordeelt. Het wordt in 2 Korinthe 3 de ‘bediening des doods’ genoemd. Dus dood en zwart hebben daar ook alles met elkaar te maken.

Zwart is de kleur van de onreinheid, van de schuld, van de erfzonde en erfschuld. In Efeze 5 wordt de erfschuld ‘duisternis’ genoemd. Duisternis, erfzonde en erfsmet zijn zwart. Die hebben ook ons zwart gemaakt.

Lezen: 2 Korinthe 3:1-11

Zingen: Psalm 38:18

van Swan. Jan is hun oudste jongen. Dan volgt Greetje van zes, en daar onder zijn nog een paar peuters.

Maarten Ros is visser. De laatste tijd valt er weinig te verdienen, terwijl alles even duur is. Suiker van acht gulden het pond, wie kan dat nu betalen?

Al jarenlang zijn de Fransen baas in het land. De Prins van Oranje is weg, en Napoleon, de keizer van de Fransen, heeft het hier nu voor het zeggen. Hij doet niet anders dan oorlog voeren en daarvoor gebruikt hij ook Hollandse jongens.

'Hé Jan, jij moffelt een korstje weg. Opeten hoor!' zegt moeder Leuntje. 't Brood is veel te duur. Vooruit, gauw wat!'

Met lange tanden eet Jan het korstje op. Dan is de maaltijd afgelopen en vader Maarten neemt de Bijbel. Hij leest een hoofdstuk. 't Gaat over koning Asa, die de Moren versloeg. Jan luistert als een vink.

Zodoende kan hij nu foutloos het laatste

Woensdag **10** januari

Zonsopgang 8.44

Maansopgang 8.34

LK 4 – NM 11

Zonsondergang 16.42

Maansondergang 14.50

EK 18 – VM 25

Ik ben zwart.

Hooglied 1:5a

De bruid heeft een boze afkomst. Haar vader was een Amoriet, haar moeder een Hethitische. Maar, zegt u, ze is nú toch niet meer zwart? Ze is toch de bruid van de Heere Jezus! Ja, en tóch is ze nog zwart. Net als Paulus na zijn bekering, want hij zei: ‘Het goede dat ik wil, dat doe ik niet.’ Daarom zei hij: ‘Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?’ Paulus was ook zwart. En hij was een kind van God! Zijn zonden waren hem vergeven! Ja, en toch zei hij: ‘Ik ben zwart.’ En wat zegt de bruid? Niet: ‘Ik was zwart’, maar: ‘Ik ben zwart.’

Zwart is de kleur van de onwetendheid. Denk aan de duisternis. De inktzwarte duisternis is in de Bijbel een beeld van de onwetendheid. David weet het niet meer in Psalm 43 als hij vraagt: ‘Zend Uw licht en Uw waarheid neder, dat die mij leiden.’ Het is voor hem zo donker, het is zo zwart om hem heen. Hij weet niet waar hij naartoe moet. Maar hij is toch een kind van God? Jazeker, hij is de bruid van de Heere Jezus Christus, alleen ... hij weet de weg niet.

Lezen: Romeinen 7:14-26

Zingen: Psalm 43:3

woord zeggen, en flapt hij eruit: 'Ik wou dat die koning Asa maar hier woonde, dan kon hij de Fransen voor ons weggagen!'

Vader en moeder schieten in de lach, maar dan zegt Maarten: 'Eerbiedig Jan, we zullen danken.' Na het gebed steekt de visser een pijp op. Het gezicht van zijn vrouw betreft.

'Och heden, Maarten,' zegt ze. 'Moet jij nu direct weer een pijp met die stinkrommel gaan roken?'

'Lieve mens, ik heb niet anders dan die gedroogde blaren. Onze goede tabak hebben de Fransen gestolen, dat weet je toch? Maar ik zal wel een straatje omgaan, dan heb jij er geen last van,' laat hij er dadelijk op volgen.

'Hebben de Fransen de tabak ook al gestolen?' vraagt Jan. 'Ja wijsneus, dat hebben ze ook al gedaan,' zegt moeder. 'De tabak, die er nog is, is zo vreselijk duur, dat vader ze onmogelijk kan betalen.'

'Maar ..., maar ik vind die Fransen lelijke dieven, hoor moeder, vindt u ook niet?'

Donderdag **11** januari

Zonsopgang 8.43

Zonsondergang 16.43

Maansopgang 9.27

Maansondergang 16.09

LK 4 – NM 11

EK 18 – VM 25

Ik ben zwart.

Hooglied 1:5a

Zwart is de kleur van het oordeel. Als de Heere Jezus komt, zo schrijft de profeet Joël, zal de zon zwart worden, ook de maan. Dan zullen ze hun licht niet meer geven.

Zwart is ook de kleur van de armoede. De bruid van de Heere Jezus is een hoederin der wijngaarden. Ze is geen prinses. Ze is zwart geworden door de zon. Mensen met een hoge positie zien er over het algemeen niet zwartgeblakerd uit. Mensen die op het veld werken wel. In het Oosten was het geen teken van schoonheid als iemand zwartgebrand was. Het gaf aan dat je een gering iemand was.

Zwart is ook de kleur van de tegenspoeden. Als de dochters van Jeruzalem de bruid aankijken zegt ze: ‘Wat staat u mij aan te kijken? Zie mij niet aan dat ik zwartachtig ben omdat mij de zon heeft beschenen.’ Ze is zwartgeblakerd door de zon van de verdrukkingen en de vervolgingen. Het gaat haar niet voor de wind. Maar ... ze is toch de bruid van Christus? Jazeker, maar ze ontloopt de verdrukkingen niet. De Heere kastijdt een iegelijk zoon die Hij liefheeft. Vele zijn de tegenspoeden der rechtvaardigen.

Lezen: Hebreëen 12:1-11

Zingen: Psalm 66:6

'Ja zeker, maar ga nu maar spelen; ik moet aan 't werk!' En terwijl Maarten Ros met zijn pijp vol droge blaren naar het strand wandelt, om een praatje te maken met andere vissers, die evenals hij niets om handen hebben, reddert Leuntje de boel op.

Erg vrolijk is ze niet. De praatjes van Jan aan tafel hebben er haar nog weer eens goed aan herinnerd, hoe treurig het gesteld is nu de Fransen al zoveel jaren baas zijn in Nederland. Alles wordt elke dag duurder, en geld wordt er bijna niet verdiend. De vissers mogen nog wel de zee op, maar dan moeten zij een Franse kommies mee aan boord nemen. Die moet erop letten, dat de vissers op zee geen koopwaar van de Engelsen overnemen. Dat mag niet van Napoleon. Maarten heeft een verschrikkelijke hekel aan zo'n Franse steekneus. Daarom vaart hij niet vaak meer uit. Alleen als het hoognodig is, doet hij het nog een keer, om toch wat te verdienen.